

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMŲINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMŲINIUS

2004 m. sausio 29 d.

Nr. 5 (586)

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Jungtiniame LPKITS ir TS tarybų posėdyje pritarta jungimuisi

Sausio 24 d. Vilniuje įvyko pirmasis Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos (LPKITS) bei Tėvynės sąjungos (konservatoriai, politiniai kaliniai ir tremtiniai, krikščioniškieji demokratai) (TS) jungtinis tarybų posėdis.

LPKITS ir TS jungimasis numatytas vasario 7 d. Vilniuje.

Jungtiniame tarybų posėdyje dalyvavo 79 TS ir 68 LPKITS tarybų nariai.

Darbotvarkėje buvo numatyta pritarti jungiamojo suvažiavimo dokumentų projektams. Buvo tariamasi dėl neeilinio jungiamojo suvažiavimo vietos ir delegatų kvotų. Taip pat tvirtinama TS

kandidatų į LR Seimą ir Europos Parlamentą iškelimo tvarka bei aptartos kitos svarbiausios politinės aktualijos.

Pirmasis pranešimą padarė TS įkūrėjas ir ilgametis jos vadovas prof. Vytautas Landsbergis. Po jo kalbėjo LPKITS pirmininkas Seimo narys dr. P.Jakučionis ir TS pirmininkas A.Kubilius.

V.Landsbergis Lietuvą ištikusią prezidentinę krizę palygino su politiniu žemės drebėjimu ir kvietė patriotus ir kitus sąmoningus piliečius į aktyvią santalką:

“Neseniai buvau Taline, valstybių užsienio reikalų komitetų posėdyje, kur buvo ne kartą klausiama, kaip į Lie-

Prie dokumentų - abiejų partijų vadovai

tuvos prezidentūros krizę ir valdymo sistemos krizę reaguoja Vakarų politikai. Ką mes jaučiame? Remdamasis susitikimais Strasbūre galiu pasakyti, kad mus atidžiai stebi ir stebi su užuojauta. Iš jų pusės nėra nei pašaipos, nei piktdžiugos, anaipol. Pasitikima Lietuva, kad ji susitvarkys pati.

Iš tiesų Lietuvą yra ištikusi nelaimė: prezidentūros skandalą galima palyginti su stichine nelaime. Juk niekam neateina į galvą juoktis iš šalies, kurią ištiko žemės drebė-

jimas. O mus ištiko politinis žemės drebėjimas. Paaiškėjo, kad daugelio mūsų pastatų pamatai nebuvo projektuoti tokiems įvykiams, jie skyla ir trupa. Turime nuostolių ir nežinia, kokie jie bus galutinai. Todėl pilietinės visuomenės: partijų lygmeniu, kaip čia šiandien (jungtiniame tarybų posėdyje), ir nevyriausybinų organizacijų, kūrybinės, mokslinės, meninės visuomenės, sąmoninga ir aktyvi santalka pasidarė labai reikšminga.”

(keliamo į 3 psl.)

Ingrida VĖGELYTĖ

Dėmesio!

Sausio 31 d. 11 val. Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto didžiojoje salėje (S.Daukanto g. 28), įvyks LPKITS X neeilinis suvažiavimas. Jo metu bus sprendžiamas klausimas dėl TS ir LPKITS jungimosi.

Delegatai privalo turėti LPKITS nario pažymėjimą ir skyrių vėliavas.

Registracijos pradžia – 10 val.

Dėl LPKITS ir TS susivienijimo

LPKITS pirmininko kreipimasis į Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narius

Gerbiamieji bendražygiai. Artėja X neeilinis Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos suvažiavimas, kuriame bus svarstomi ypač svarbūs LPKITS ir TS susijungimo klausimai.

Dviejų didelių sąjungų susijungimo bendrai politinei veiklai klausimas svarstomas jau daugiau nei metus. Išsakytos, rodos, visos galimos nuomonės už ir prieš. Aiški mažuma likusių nepritarančių susijungimui pastaruoju metu ėmė negarbingai elgtis. Jie skleidžia prasimanymus ir šmeižtą apie dabartinius LPKITS vadovus, gąsdina Sąjungos narius neegzistuojančiomis grėsmėmis mūsų tikslams, siekiams ir darbams.

Jokių realių grėsmių nėra ir nebus, jei mes išliksime

vieningi. Visi jungimosi dokumentai numato, kad mūsų struktūros, darbai ir turtas bus išsaugoti. Po LPKITS reorganizavimo susijungiant su TS eilinis Sąjungos narys nepajus jokių veiklos ar tvarkos pasikeitimų. Atvirkščiai, išsiplės jo galimybės sėkmingai dirbti ir daryti politinę karjerą stiprioje politinėje organizacijoje, kuri artėjančiuose Seimo ir savivaldos rinkimuose tikrai išsikovoys nemažai vietų. O tie, kurie liks visuomeninėje organizacijoje, turės lengvesnes darbo sąlygas ir daugiau galimybių gauti paramą.

Laikau savo pareiga dar kartą trumpai paaiškinti pagrindines LPKITS ir TS jungimosi dokumentų nuostatas. Jos yra tokios:

(keliamo į 2 psl.)

Žinios iš Seimo

Telkiamos prezidentinės pajėgos

Įvyko labai “reikšmingas” įvykis: neseniai gavome progą pasiklausti per respublikinę televiziją prezidento R.Pakso kalbos. Gerokai paploninės liežuvį, sušvelninęs toną, pailsėjęs R.Paksas “geriatiškai” suokia – tikriausiai žinodamas, kad A.Sakalo komisijos posėdžių tiesioginės transliacijos primirštos, žmonių pasipiktinimas po Konstitucinio Teismo verdikto – priesaiką sulaužė, Konstituciją pažeidė – išblėsęs.

Nauja apkaltos komisija dirba be televizijos transliacijų ir pagrindinės Lietuvai iš-

kilusios grėsmės palengva užtušuojamos. Niekas tiksliai nebežino, kodėl iš Lietuvos reikia išsiųsti J.Borisovą, lyg ir R.Ačas, kurį iš nacionalinio saugumo patarėjo pareigų ragino pašalinti dar užsienio diplomatai, tapo neblogu vyrūku, tiesiog Kelmėje viršijusiu greitį. Štai ir viskas.

Iš tiesų po šita tariamos ramybės migla vyksta labai negeri dalykai. Tvirtos rankos šalininkas (beje, tvirta ranka Lietuvai per prezidento rinkimus atrodė patraukli 56 proc. apklaustųjų) R.Paksas tapo savotišku fiureriu, aplink kurį pradėjo burtis įvairaus plauko fašistuojantys elementai ir kitokie marginalai.

(keliamo į 3 psl.)

Aktualijos

■ Seimo narys A.Sakalas kreipėsi į Generalinę prokuratūrą su prašymu pradėti ikitėisminį tyrimą dėl profesorės Aušrinės Marijos Pavilionienės įvardytų “sąmokso prieš prezidentą” organizatorių.

■ Su tarptautiniais nusikaltėliais siejamas Rusijos verslininkas Anzoris Aksentjevas-Kikalishvilis yra lankęsis Lietuvos Seime, prezidentūroje ir Vyriausybėje. Tai įvyko 2002-ųjų vasarį, kai Vilniuje viešėjo Kalmukijos prezidentas K.Iliumžinovas. Tai liudija “Respublikos” turimos fotografijos.

■ Iš valdančiosios Naujosios sąjungos (socialliberalų) frakcijos Seime pašalintas parlamentaras R.Pavilionis palieka ir Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko postą.

■ Karo inžinieriai antradienį vakare baigė išminuoti Kaišiadorių rajone, netoli geležinkelio, aptiktus karo laikų sprogmenis. J.Vitkaus inžinerinio bataliono išminuotojai šiame geležinkelio ruože darbuojasi ne pirmą kartą. 1944 m. šiose vietose nuo bėgių buvo nuvirtęs karinius sprogmenis gabenęs rusų sąstatas.

■ Jungtinių Tautų generalinis sekretorius K.Ananas pareiškė, kad gavęs atitinkamas saugumo garantijas nusiųs į Iraką ekspertų grupę, kuri įvertins, ar iki šių metų vidurio čia įmanoma surengti rinkimus.

■ Vašingtonas atidžiai stebi situaciją dėl “Jukos” bylos. Rusijos prezidentas V.Putinas patikino Amerikos vyriausybę, kad teismas šioje byloje vyks pagal įstatymus, sakė duodamas interviu radijo stočiai “Echo Moskvė” JAV valstybės sekretorius K.Pauelas.

■ Karo nusikaltimais kaltinamas buvęs Kroatijos serbų lyderis Milan Babičius JT tribunole Hagoje prisiėmė dalį kaltės dėl padarytų nusikaltimų žmonijai. Jis prisipažino 1991-1992 metais per Kroatijos konfliktą dėl rasistinių ir politinių priežasčių persekiojęs kitų tautybių žmones.

■ Lenkijoje paskelbti visuomenės nuomonės apklausos rezultatai, kuriuos išspausdino dienraštis “Newsweek”: jei prezidento rinkimai vyktų šiuo metu, daugiausiai balsų - 37 proc. - surinktų A.Kvasnievskio žmona Jolanta.

Dėl LPKTS ir TS susivienijimo

(atkelta iš 1 psl.)

1. LPKTS ir TS jungiasi lygiais pagrindais. Abi sąjungos baigia savo veiklą ir įkuriamą naują jungtinę politinę partiją – jungtinę Tėvynės sąjungą. Po jungiamojo suvažiavimo visi LPKTS ir TS nariai tampa jungtinės TS nariais, jei jie nepareiškia prieštaravimo. Balsavimo teisė įgyjama tik raštu pareiškus valią būti jungtinės TS nariu.

2. Po jungiamojo suvažiavimo visi LPKTS ir TS skyriai tampa jungtinės TS skyriais. Per tris mėnesius LPKTS ir TS skyriai turi apsispręsti dėl susijungimo. Jei skyriai neapsisprendžia dėl susijungimo, tai šis sprendimas gali būti atidėtas iki 2005 metų pabaigos.

3. Po jungiamojo suvažiavimo numatoma įkurti visuomeninę organizaciją Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (v.o. LPKTS). Į šią visuomeninę organizaciją kviečiami stoti visi mūsų skyriai. Tikslas – visada visiems būti kartu, nieko neišardyti, nieko nesugriauti.

4. Jungiamajame suvažiavime bus įkurta Politinių kalinių ir tremtinių frakcija, kuri bus jungtinės TS struktūrinis padalinys – filialas, turintis nuosavybės teisę į turtą. LPKTS neeilinis X suvažiavimas nuspręs, kam perduoti turtą – v.o. LPKTS ar Politinių kalinių ir tremtinių frakcijai. TS į mūsų turtą nepretenduoja.

5. Reikės mokėti jungtinės TS nario mokesį, bet jį rinks ir vartos savo reikmėms PKT frakcija. Ar rinkti v.o. LPKTS nario mokesį, spręs ši organizacija.

6. Visos LPKTS ir TS sutartys ir susitarimai galios dvejus metus. 2006 m. vyksiantis eilinis rinkiminis jungtinės TS suvažiavimas galės patvirtinti naujus susitarimus, jeigu jų

prireiks. Ne vienas klausia, kam tada jungtis, jei struktūros ir tvarka lieka tos pačios. Jungimosi reikia ne LPKTS ir TS. Stiprios, didelės, tautinėmis krikščioniškomis vertybėmis pagrįstos dešiniojos politinės partijos reikia Lietuvai. Reikia atsvaros kairuoliškoms prorusiškoms populistinėms V.Uspaskicho ir Borisovo-Pakso partijoms. Jei šios partijos laimės rinkimus, atribos Lietuvą nuo Europos, nutemps atgal į "matuškos Rosijos" meškos glėbį. Ten jau buvome, pažinome meškos "glamonių" skonį. Daugiau nenorime.

Girdisi priekaištų, kad jungimosi procesas be reikalo skubinamas. Ne be reikalo. Reikia greičiau baigti jungimosi procedūras, nes artėja rinkimai į Europos Parlamentą. Gali netikėtai greitai užklupti prezidento rinkimai. Prieš juos reikia suspėti įregistruoti naują stiprią ir patikimą jungtinę TS. Pagal įstatymą, partija turi būti įregistruota ne vėliau kaip 65 dienos iki rinkimų. Registracija gali užtrukti 1,5 ar net 2 mėnesius. Tai skaičiuokime, ar nereikia skubėti.

Antra, jungimosi klausimą svarstome jau daugiau nei metus. Taigi neskubame, bet pradėtą darbą reikia laiku užbaigti. Antraip tas darbas taps nereikalingas, pavėluotas.

Tikimės, kad rinkėjai jungtinėje TS įžvelgs tikrą dešiniąją alternatyvą prorusiškam populizmui, nerealiems pažadams ir nerizikuos atsidurti ten, iš kur per kruvinas kovas veržėmės net 60 metų.

Šluotą visada sunkiau sulaužyti nei pluoštą nesurištų vytelių. Štai dėl ko reikia vienytis ir jungtis.

Su pagarba –

LPKTS pirmininkas
**Povilas
JAKUČIONIS**

Kauno pamoka kartojama šalies mastu

Seimui teko neįprastas ir iki šiol niekada neiškilęs poreikis skubiai imtis apkaltų. Ne vienos – dviejų. To dar nėra buvę. Belikus keturiems mėnesiams iki įsiliejimo į saugios gėrovės sistemas, vietoj pradėtų ir sėkmingai tęsiamų teisėkūros darbų reikia imtis apkaltų. O šalį purto išprovokuoti neramumai.

Prezidento apkalta – priverstinis atsakas į seniai "artimojo užsienio" centrų parengtą labai klatingą, bet kvalifikuotai surežisuotą sumaišties kurstymo Lietuvoje scenarijų. Jis priverė visą aukščiausiąją valstybės politinę, teisinę, įstatymų leidžiamąją ir vykdomąją valdžią suktis apie ašį, kurios pavadinimas – prezidento apkalta. Jau trys mėnesiai, kai visi žiniasklaidos ruporai savo pranešimus pradedą ir baigia "paksogeito" nuotykiams ir naujienomis. Net absurdiškiausias melas, kartojamas daugybę kartų, paleng-

va ima virsti "tiesa", akivaizdus nusikaltimas "šviėšėja" ir galiausiai tampa dorybe, o prasižengėlis ar nusikaltėlis įgyja šventojo aureolę. Iš Sovietijos narvo ištrūkusiose šalyse visuomenės pilietinė branda dar nėra pakankamai stipri, todėl "melo virsmo tiesa" triukas turi nemažą pasisekimą.

Peršasi išvada, kad provokacijų planuotojai pajuto poreikį sustiprinti prezidentūros skandalo, o iš tiesų – Lietuvos valstybės politinės krizės, keliamą sumaištį. Dar nepasibaigus vienai apkaltai, Seimas gali iškelti antrąją apkaltos bylą – Seimo nariui Vytautui Štarauskiui. Nedovanotinai naviu būtų manyti, kad tarp šių dviejų skandalų nėra ryšio. Ir jau visai juokinga būtų teigti, kad "artimojo užsienio" spec. tarnybos šiam įvykiui neskyrė dėmesio ir kad jis rutuliojosi tik demokratinės visuomenės piliečių valia.

(keliamo į 1 psl.)

Klaipėdiškiai jau pasirinko

Atėjo laikas rimtai pažvelgti į padėtį Lietuvoje, LPKT sąjungos vaidmenį vykstančiuose pokyčiuose ir numatyti tolesnės savo veiklos gaires.

Sausio 25 d. Aukštesniojoje technikos mokykloje įvykusi buvusių politinių kalinių ir tremtinių Klaipėdos skyriaus konferencija priėmė didelę reikšmę turintį sprendimą.

Esant aktyviai skyriaus veiklai, nieko nenustebino gausiai susirinkę konferencijos dalyviai. Tik nustebino ir pradžiugino susirinkusiųjų supratimas, kad norėdami būti naudingi tėvynei turi jungtis su kitomis tos pačios krypties jėgomis.

LPKTS Klaipėdos sk. pirmininkas

Zenonas Čerkauskas susirinkusiems aiškino, kokie pavojai šiuo metu kyla Lietuvai ir kodėl reikia tapti tvirtesne politine jėga norint įgyvendinti savo siekius. Atsakė į klausimus dėl dešiniųjų partijų jungimosi.

Konferencijos dalyvių balsavimas pranoko visus lūkesčius. Prieš susijungimą balsavo tik vienas ar du nariai. Konferencijos metu buvo patvirtintas tarybos nutarimas dėl tarybos narių, sistemingai nedalyvaujančių posėdžiuose, pašalinimo, raginama prenumeruoti "Tremtinį" ir laiku sumokėti nario mokesį.

Ona PADVARIETIENĖ,
LPKTS Klaipėdos sk.
tarybos narė

Nedelskime išsiaiškinti

Prašome atsilipti tuos, kurie 1990–1998 m. kreipėsi į Lietuvos Vyriausybės sudarytą komisiją gyventojų prašymams nagrinėti atidaryti atkuriamąją sąskaitą Lietuvos taupomajame banke.

Pagal 1999 03 18 komisijos sprendimą Nr.7, 174 asmenims – reabilituotiems ir kitiems, kuriuos lietė įstatymas – leista atidaryti santaupų atkuriamąją sąskaitą ir įnešti valstybės išmokėtas kompensacijas už laiką, išbūtą laisvės atėmimo vietoje.

Tačiau aiškėja, kad yra asmenų, kuriems bankas dėl tam tikrų prie-

žasčių kompensacijų, Vyriausybės pervestų į tų asmenų sąskaitas, nebeišmoka.

Laiškus siųskite "Tremtinio" redakcijai, Laisvės al. 39, Kaunas LT-3000, nurodydami savo vardą, pavardę, adresą ir trumpą neišmokėtos kompensacijos priežastį arba paskambinkite tel. (8-37) 360918. Prašome nedelsti.

Bendromis pastangomis aiškinsimės susidariusią padėtį.

Judita ir Povilas
PEČIULAČIAI,
buvę politiniai kaliniai

Kuo mes geresni?

Atsiliepiamas į V.Kaziulionio interviu "Ar pervažiuos konservatoriai traktoriumi per politinius kalinius ir tremtinius", išspausdintą "Tautininkų žiniuose"

Mūsų gyvenimas taip sujauktas, kad atrodo, jog niekas nustebinti nebegalėtų. Tik niekaip negaliu priprasti prie savo bendražygių kartais gana keistų betikslių samprotavimų. Kai pasirinkome kovos kelią, labai gerai žinojome, kad prarasime savo gyvenimą, o apie turtą niekas net ir negalvojo. Gal to negalėčiau pasakyti apie visus buvusius tremtinius, nes juos galėjo ištremti ir be jokio "nusižengimo" okupantams. Tačiau visi labai gerai žinojome, kas yra mūsų priešai.

Šiandien sutinkame tokių buvusių politinių kalinių, kurie visai susipainiojo vertindami politinę situaciją. Kai kairiosios partijos susijungia ar išsiskiria, negirdime tų partijų narių visokiausių samprotavimų. O dešinieji negali nė pajudėti, kad nebūtų tų pačių dešiniųjų visaip iškoneveikti. Kam tiek šnekų, juk visiems žinoma, jog nėra nė vienos partijos, kuriai nereikėtų apsišluoti savo kiemo.

Netiesa, kad mes, buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai, išnyksime kaip organizacija. Seniai nebėra knygnešių. Argi apie juos nežinoma? Tik sovietinė santvarka buvo juos pradančiusi. Atkūrus Lietuvos nepriklaus-

somybę sugrįžta ir tikroji istorija. Ar išliks prisiminimų apie mus, priklausys nuo mūsų.

Mano nuomone, mūsų pasirinkimą turėtų nulemti tik tai, kas naudinga mūsų tėvynei, kokios mes jos norime. Kiti svarstymai – tik antraeilis dalykas. Blaiviai mąstantys buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai be aiškinių gerai supranta, kad per visus Nepriklausomybės metus mes palengva traukėmės iš politinės veiklos ir todėl negalime daryti įtakos šalies politiniam gyvenimui. Tėvynės sąjungos gretose jau ir šiandien yra daug buvusių politinių kalinių ir tremtinių ir ši sąjunga yra mums artimiausia. Kalbant apie rinkimų sąrašus, dėl kurių baiminasi V.Kaziulionis, verta priminti reitingavimą. Rinkėjai balsuodami gali patys perkelti norimą kandidatą į kitą vietą.

Prisiminusi paskutinę V.Kaziulionio interviu mintį norėčiau pasakyti, kad ne centras eliminuos nepaklusnūsios iš politikos, o jie patys tą padarys ir dažnai dėl asmeninių nesutarimų su vietiniais konservatoriais.

Ona PADVARIETIENĖ,
buv. politinė kalinė

Jungtiniame LPKTS ir TS tarybų posėdyje pritarta jungimuisi

(atkelta iš 1 psl.)

V.Landsbergis ragino nepasikliauti vien artėjančia naryste ES ir tikėjimu, kad viskas Lietuvoje susitvarkys savaime tapus ES nare. Jis ragino tvarkytis patiems. Taip pat ragino skatinti visuomenines iniciatyvas, nes partijos, dažnai besiskaldančios, kritiniu momentu negali sutelkti tautos.

“Be galo džiaugiuosi, kad mūsų dvi didelės organizacijos, nuosekliausios valstybingumo, nepriklausomybės ir demokratijos gynėjos, jungiasi į stipresnę politinę jėgą. Taip pat noriu, kaip ir seniau, kviesiti, kad mūsų veikimas būtų daug platesnis nei partijų vidaus dalykai. Mes daug dirbam, kad susijungtume, bet reikia dirbti ir kitus darbus. Tuo pačiu metu uždaviniai yra dideli. Todėl kviečiu sekti, kas vyksta ir viršpartiniu lygmeniu”, – sakė V.Landsbergis.

Jis paragino abi organizacijas kuo dažniau eiti pas žmones su aiškiais nuostatomis, neleidžiant svarbiausių dalykų pakeisti antraeiliais: “Jūs turbūt atsimenate Brežnevo laikų posakį: “Vsi o niom i nemnožko o pogodie”. Tas pat dabar vyksta mūsų žiniasklaidoje. Niekas nekalba apie dvasinio ir moralinio atgimimo stoką, kultūrinės nepriklausomybės, savitumo ir tapatybės stoką. Išsaugoti šias vertybes yra konkretus uždavinys mums, o mūsų partijų susijungimas – veiksminga priemonė tam uždaviniui išspręsti.”

P.Jakučionis pažymėjo, kad toks tarybų jungtinis posėdis vyksta pirmą kartą, ir išreiškė viltį, kad nuo šiol abiejų politinių organizacijų jėgos bus jungtinės, o veikimas bendras.

“Kaip sakė profesorius Landsbergis, negalime abejoti, ar reikia, ar nereikia mums būti ir dirbti kartu. Nėra kito atsakymo. Nėra kitos alternatyvos”, – sakė P.Jakučionis.

Apie partijų susivienijimą kalbėjo TS pirm. A.Kubilius: “Mes patys turbūt žymiai stipresni ir stiprumas priklausys nuo to, kaip sėkmingai mes išsprėsime artimiausias užduotis.

Daug kalbėta, kiek kainavo dešiniųjų susiskaldymas. Net ir šiandieninės krizės priežastis, kad būdami nevieningi (dėl to pralaimėjome rinkimus) leidome įvykti tam, ką šiandien matome. Turime aiškiai suvokti mūsų susijungimo svarbą. Ne kartą teko kalbėtis su buv. politiniais kaliniiais, tremtiniais ir aš žinau jų abejones.”

Lietuvai reikalinga vieninga stipri dešinioji partija, kurią ruošiamės pavadinti Tėvynės sąjunga. Toje partijoje labai reikalinga Politinių kalinių ir tremtinių frakcija (PKTF) su savo bendruomeniško veikimo būdu, savo vertybiniais, moraliniais stuburais, išlaikanti savo tradicijas veikti plačiau negu partinis veikimas, išlaikanti savo

turtą. Reikia šalia jungtinės politinės organizacijos įkurti vieningą stiprią visuomeninę organizaciją, sukurtą šiandieninės LPKTS pagrindu.

Daugiausia klausimų LPKTS tarybos nariams kilo J.Razmai pristačius

mentų projektus balsavo vieningai, o mūsiškiams vis kildavo neaiškumų.

Jungtinės tarybos nariai susitarė prieš jungiamąjį suvažiavimą dar kartą peržiūrėti ir galutinai suderinti suvažiavimui teikiamų dokumentų sąvokas, paskirti civilinės teisės žinovą, atsakingą už galutinį dokumentų suredagavimą.

P.Jakučionis patikino, jog dokumentų projektuose nėra jokių dviprasmybių - turto klausimus LPKTS spręs savo neeiliniame X suvažiavime. A.Kubilius dar kartą pabrėžė, jog LPKTS pati nuspręs, kam atiduoti turtą: būsimai visuomeninei organizacijai ar po dalį visuomeninei organizacijai ir PKT frakcijai.

Svarstant jungtinės Tėvynės sąjungos (konservatorių, politinių kalinių ir tremtinių, krikščioniškųjų demokratų) įstatų projektą vėl kilo diskusija dėl įstatuose ir PKTF statute vartojamų sąvokų “padalinys” ir “filialas”.

TS nario A.Katkaus nuomone, per daug dėmesio skiriama turto klausimams. Jis dar kartą pabrėžė, jog, pagal Politinių partijų įstatymą, tik juridinio asmens filialas gali disponuoti turtu.

TS narė Vilija Aleknaitė paragino LPKTS tarybos narius daugiau pasitikėti ir priminė, kad “hanibalas” jau prie vartų ir nereikia veltis į smulkmenas, nes ne LPKTS taps jungtinės partijos “filialu”, bet greitai visa Lietuva pasidarys kokio Minsko filialu.

Po užduotų klausimų ir diskusijų

Tribūnoje LPKTS pirm. P.Jakučionis. Pirmininkauja TS pirm. pav. R.Juknevičienė ir LPKTS tarybos pirm. R.Paplauskas

suvažiavimo nutarimo ir Jungimosi sutarties projektus, kuriems buvo pritarta suvažiavimo dokumentų rengimo darbo grupėje.

TS prezidiumo narys Jurgis Razma pristatė LPKTS ir TS jungimosi dokumentus: LPKTS ir TS (konservatorių, krikščioniškųjų demokratų) jungimosi sutartį, Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos statutą, susitarimą dėl LPKTS narių atstovavimo jungtinės TS centrinėse ir teritorinėse val-

Konferencijos metu buvo balsuojama dėl jungimosi dokumentų projektų

dymo institucijose, LPKTS ir TS susitarimą dėl kandidatų į Seimą ir Europarlamentą, Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos programą, TS (konservatorių, krikščioniškųjų demokratų, politinių kalinių, tremtinių) įstatus. Už juos atskirai balsavo TS ir LPKTS nariai. J.Razma išsamiai atsakinėjo į mūsų Sąjungos narių užduotus klausimus. TS nariai už doku-

(iš LPKTS – Č.Dirkė (Šiauliai), P.Musteikis (Vilnius), E.Zakarauskas (Trakai) ir kt.) LPKTS narių 3/4 balsų dauguma jungimosi dokumentams pritarta.

Jeigu šiems dokumentams pritarė LPKTS neeilinis suvažiavimas sausio 31 d. Kaune, jungiamasis LPKTS ir TS suvažiavimas įvyks vasario 7 d. Vilniuje.

Žinios iš Seimo

(atkelta iš 1 psl.)

Kas pasakys, kad Kauno apskrityje registruota Kauno apskrities patriotų sąjunga kada nors buvo žinoma? Ši organizacija, be kartuves aikštėse matyti trokštančio lyderio V.Mažono ir juodų nušiuosiu uniformų, teturi 15 žmonių. Kalbama, kad kažkada iš milicijos jis buvo pašalintas už tai, kad net per stipriai primušė žmogų.

Komunistų partiją atkurti užsimoję M.Stakvilevičius ir buvęs geležinkelininkų (beje, Lietuvoje tai daugiausia rusakalbių profesija) profsąjungos vadas V.Troščenka taip pat yra aršūs R.Pakso šalininkai. Dar prisideda viena sąjunga, vienijanti Gariūnų turgaus prekeivius, kuriems pinigai yra svarbiau už bet kokias moralines vertybes. R.Paksą remia ir V.Šustauskas, už kurio nugaros apie 300 žmonių ir dar daugiau buvusių nusikaltėlių, kurie visada mielai už tam tikrą mokesť atvyktų į V.Landsbergio ir buvusių politinių kalinių ir tremtinių mitingus sukelti riaušius.

R.Paksą remia ir J.Borisovas, kuris nežinia, kokią armiją turi užsiauginęs: kas pasidomėjo, kur tie jauni žmonės, kuriuos J.Borisovas už pinigus ir šiaip mokė valdyti lėktuvus, įvairaus kalibro automobilius, naudotis ginklais, sprogmenimis. Juk buvo skelbta, kad šie jauni žmonės gavo kodą visam gyvenimui. Kokį kodą? Ar nenukens taip kaip Vokietijoje? Juk Vokietijoje praėjusio amžiaus pabaigoje uždraudus karienes organizacijas, Himleriui vadovaujant veikė Nacionalinė gimnastikos sąjunga, kurios pagrindu po perversmo buvo sukurta SS divizija “Deutschland”, turėjusi garbę saugoti A.Hitlerį.

Tad ar be reikalo R.Paksas per savo rinkimų kampaniją naudojo fašistinę atributiką? Ar ne juodiesiems mažonams buvo uždegti hitleriniai deglai, į kurių šviesą bergint suskrido įvairaus plauko fašistiniai drugeliai?

Maža to. Prezidentūra neatsisako savo užmojo kurti kraštiečių tarybas. Tai būtų lyg ir visuomeninė organizacija, kurią kurti tikrai niekas nesutrukdys. Tad prie kiekvienos seniūnijos nuo sausio vidurio buriamos grupės, kurias sovietmečiu vadindavo “jačekomis”. Taigi R.Pakso armija, dabar susidedanti iš fašistėlių, komunistų, nusikaltėlių ir prekeivių bei apmokyto J.Borisovo jaunimėlio, turės aršių šalininkų ne kiekviename Lietuvos mieste, bet kiekvienoje seniūnijoje. O dar Lietuvos radijas sausio 27 d. tiesiai šviesiai klausia Lietuvos kariuomenės, ką ji remtų, jei R.Paksas nepaklustų įstatymams ir nepripažintų jam paskelptos apkaltos. Juk jau dabar jis ją ignoroja.

Kauno pamoka kartojama šalies mastu

(atkelta iš 2 psl.)

Pirmiausia verta įvardyti, kas yra Kaunas ir kokia jo reikšmė Lietuvos Atgimimo istorijoje. Šis miestas, kaip Laikinoji sostinė, Pirmosios Respublikos metais du dešimtmečius buvo politinio, kultūrinio, visuomeninio, mokslo bei švietimo ir ekonominio gyvenimo centras, išugdęs ir sukaukęs milžinišką pilietinės savivokos potencialą. Vytauto Didžiojo universitetas, Vytauto Didžiojo karo muziejus, Nežinomojo kario kapas, Juozo Zikaro Laisvės statula, Karo mokykla ir daugelis kitų brangių patrioto širdžiai Laisvės ir Lietuvos valstybingumo simbolių.

Beje, negalima nepaminti dar vieno simbolio – nebaigtos statyti Prisikėlimo bažnyčios. Okupantas nuosekliai laikėsi įprasto sovietų imperinei politikai principo: nori suniekinėti priešą ar dvasiškai palaužti pavergtąjį – pirmiausia sunaikink, suniekink ir ištrink iš jų atminties brangius Laisvės simbolius. Stalinas nepasitikėjo nei savo emisaru Dekanozovu, nei statytiniais maskolberniais – Sniečkumi, Gedvilu ar Paleckiu. Jis savo ranka pasirašė nurodymą nebaigtą statyti Prisikėlimo bažnyčią paversti radijo gamykla. Mat virš miesto iškilęs bažnyčios bokštas bylotų ne tik kauniečiams, bet ir visai šaliai apie ginklo jėga atimtą Laisvę.

Kauno muzikiniame teatre 1940 m. pagal Maskvos scenarijų buvo suvaidintas spektaklis, kuriame Kremliaus komisarų parinkti "liaudies atstovai" prašė okupuotą Lietuvą "priimti" į sovietijos narvą. Kaunas šią nepelnytą gėdą nuplovė sukildamas 1941 m. birželį, priversdamas pasitraukti iš miesto raudonarmiečių dalinius ir paskelbdamas atkurtą Lietuvos Nepriklausomybę. Kaunas 1956 metais ryžtingai parėmė vengrų sukilėlius stipriai išgašdindamas okupacinę valdžią.

Tame pačiame Kauno muzikiniame teatre Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimas 1989 m. vasario 16-osios naktį pirmą kartą įvardijo tikrąjį ir svarbiausią Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio tikslą: "Lietuvių tauta niekada nesusitaikė su valstybės suvereniteto praradimu. (...) Sąjūdis reiškia tautos ryžtą taikiu būdu atkurti savo teises, gyventi nepriklausomai nuo bet kokio diktato." Kremlius įsitikino, kad Kaunas išreiškia tautos siekį imdamasis rizikingos iniciatyvos išsilaisvinti nuo "išvadotojų". Šie keli epizodai rodo, kad Kaunas buvo tapęs lietuvių ir pilietiškumo bastionu. Toks išliko ir per visą okupaciją. Iš Kauno atimti lietuvių tvirtovės aureolę jokia karine akcija, o tuo labiau "politrukų" lygmens propaganda buvo neįmanoma. Okupantui tapo aišku, kad kauniečių pavyzdžiu pasektų visa Lietuva.

Tad ar reikia stebėtis, kad "artimojo užsienio" centrai suskato parengti kitokį planą – "leisti" patiems kauniečiams susiniekinėti ir nusivainikuoti?

Ne šio straipsnio tikslas atpasakoti visą istoriją, koku būdu garbingų tautiškumo ir pilietinės savimonės tra-

dicijų, dešimties universitetų mieste buvo išrinktas meru tikro ar tariamo liumpenproletariato atstovas, nesurezgantis padoria kalba kelių sakinių, garsėjantis skandalingomis populistinėmis akcijomis, bendraujantis su nusikaltėlių pasaulio vadeivomis, pasak spaudos pranešimų, vis apkuiliantis savo žmoną.

Tokių veiksmų seka ir jų rezultatai suponuoja mintį, kad "artimojo užsienio" centrai buvo pakankamai tobulai parengę lietuvių pilietinio atsparumo patikrinimą. Kauno atvejis akivaizdžiai parodė, kad lietuvių ir valstybingumo šalininkų tvirtovę galima įveikti be tankų, be iki dantų ginkluotų divizijų ir kol kas be "specnazo".

Pakanka sukiršinti visuomenę ir kiek įmanoma daugiau demoralizuoti.

"Patikrinimo" rezultatai paskatino sumaišties planuotojus paleisti kitą – "kišeninio prezidento" scenarijų, jau kur kas platesnės apimties ir skirtą visai Lietuvai. Jei jį pavyktų įgyvendinti, tai svarbiausi mūsų valstybės užsienio ir vidaus politikos tikslai būtų sužlugdyti. Ciniška demagogija su priešina žmones ir demobilizuoja visuomenę. Premjero nuomone, populistiniai pažadai pataisyti visus finansinius reikalus, išspręsti per pusmetį socialines bėdas neturi jokio realaus pagrindo.

Kol kas nematyti, kad sumaišties scenarijus strigtų. Sumaišties nemažėja, o atvirkesčiai – intensyviai skaidoma visuomenė. Jau supriešinta ir iš dalies paralyžuota valstybės aukščiausios valdžios institucijų veikla. Prezidentūra – vienoje pusėje, Seimas ir Vyriausybė – kitoje. Bandoma taisyti teisėsaugos institucijas pagal prisvilusių politikų užgaidas. Konstitucinio Teismo nutarimas – vienintelis iki šiol skaidrus ir nepajudinamas juridinis argumentas – apeinamas tydomis aukščiausių ir ne tokių aukštų politikų kalbose. Susidaro įspūdis, kad jį dar kai kam patogų skandinti tuščiakalbystės bangose.

Piliečiui, kuris geba atskirti grūdus nuo pelų, nesunku suprasti, kodėl sumaištis tebeeskaluojama. Šiuo metu labiausiai reikėtų ne brangių prezidento ir jo palydos kelionių po šalies rajonus ir miestus, bet susikaupti ir rimto nuoseklaus darbo užbaigiant sėkmingai vykdytus pasirengimus integruotis į ES ir NATO.

Atsižvelgiant į tai, nerimo dėl antrojo apkaltos proceso negalima ignoruoti. Kyla natūralus klausimas, ar Seimo nariui iškelta apkalta stabilizuotų Seimo politinę valią, kai reikės priimti sprendimą dėl apkaltos prezidentui, ar dar labiau ją išbalansuotų. Kaip gi čia nematyti "kauniečių" įtakos Seimui ir pakankamai pavojingo abiejų apkaltų santykio?

Mėginimai išpūsti dar vieną subskandalą su sostinės meru A. Zuoku rodo, kad sumaišties planuotojų parakas dar nesudrėko. Skubama ir stengiamasi, kad sumaišties niekaip nemažėtų. Mat iki slenksčio į Europą tik keli žingsniai beliko.

Edmundas SIMANAITIS

Maskvos provokacijos nesiliauja

Po naujojo Gruzijos prezidento Michailo Saakašvilio iškilmingos inauguracijos, kurioje dalyvavo net 20 valstybių vadovai bei kiti aukšti pareigūnai, atrodė, kad pasaulis akivaizdžiai pademonstravo paramą demokratiškai išrinktam jauniausiam Europos prezidentui. Tiesa, yra tokių, kurie mano, kad Gruzijos negalima priskirti Europai, tačiau Gruzija laiko save Europos dalimi ir siekia tapti ES nare. Tačiau ne geografija svarbiausia. Šalis atsidūrė Maskvos taikiklyje ir dabar yra faktiškai sušaldyta. Nuo Gruzijos jau visiškai atsiskyrė Abchazija. Pietų Osetija ir Adžarija artėja prie šios ribos ir faktiškai nebevykdo centrinės Tbilisio valdžios nurodymų. Tuo labiau kad Rusija visokiais būdais skatina separatistus suteikdama Rusijos pasus Abchazijos, Pietų Osetijos ir Adžarijos gyventojams. Rusija net negalvoja išvesti savo kariuomenės iš Gruzijos, nors buvo įsipareigojusi tai padaryti Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai. O Rusijos gynybos ministras ciniškai pareiškė, kad Rusijos armija gali būti išvesta iš Gruzijos ne anksčiau kaip po 11 metų.

Tbilisis dabar viltis deda į Vašingtoną, kuris neslepia savo simpatijų naujam Gruzijos prezidentui M.Saakašviliui, ne kartą pareiškusiam, jog jo pagrindinis uždavinys – kad Gruzija taptų NATO ir ES nare. Vašingtono dėmesys pasireiškia tuo, kad į M.Saakašvilio inauguracijos iškilmės atvyko pats JAV valstybės sekretorius Kolinus Pauelas ir JAV prezidento Dž.Bušo vardu pakvietė Gruzijos prezidentą jau vasario mėnesį apsilankyti Vašingtone. Tai, beje, akivaizdus akibrokštas Lietuvos prezidentui R.Paksui, kuriam buvo leista suprasti, kad jis Vašingtone nepageidaujamas. K.Pauelas kalbėdamas inauguracijos iškilmėse nedviprasmiškai pareiškė, kad į Tbilisį atvyko norėdamas dar kartą pademonstruoti pasauliui, jog JAV yra kartu su Gruzija, ir pažadėjo padidinti jai, patiriančiai didelius ekonominius sunkumus, visokeriopą pagalbą. Pasak K.Pauelo, šiemet JAV Gruzijai skirs 166 mln. dolerių neatlyginamą pagalbą.

Tačiau svarbiausia tai, kad JAV valstybės sekretorius pabrėžė, jog JAV nesiekia paversti Gruzijos JAV ir Rusijos konkurencijos arena, kartu paragino Maskvą greičiau išvesti savo kariuomenę iš Gruzijos ir priminė, kad pati Rusija dar 1999 m. Stambule įsipareigojo iškelti iš Gruzijos savo karines bazes. Dar daugiau,

K.Pauelas pareiškė, kad Vašingtonas pasirengęs finansiškai padėti Rusijai iškelti savo bazes. Šiose bazėse, oficialiais Maskvos duomenimis, šiuo metu yra per 3 tūkst. Rusijos kariškių. Visiems aišku, kad separatistinis Abchazijos režimas neišsilaikytų, jei jo neremtų rusų armija. Nors Maskva oficialiai nepripažįsta Abchazijos nepriklausomybės, tačiau daro viską, kad tas režimas išsilaikytų. Tas pat daroma ir Adžarijoje, kurioje valdo Maskvos statytinis A.Abašidzė.

Vos pasibaigus Gruzijos prezidento M.Saakašvilio inauguracijos iškilmėms, Gruzijos ir Abchazijos pasienyje įvyko labai pavojingas incidentas. Grupė nežinomų užpuolikų įsiveržė į Gruzijos teritoriją ir užpuolė vieną Gruzijos policijos postą. Pasak Gruzijos radijo pranešimų, užpuolimo metu buvo nukauti keturi Gruzijos policininkai ir du užpuolikai. Maskva paskubėjo pranešti, kad tik į susišaudymo vietą atskubėję Rusijos "taikdariai", dislokuoti Abchazijoje, padėjo išvengti dar didesnių aukų. Tai, kad "nežinomi asmenys" iš Abchazijos surengė šią ginkluotą provokaciją, labai blogas ženklas naujam Gruzijos prezidentui. Mažai kas abejoja, kad incidentas vyko ne be Rusijos specialiųjų tarnybų žinios. Todėl galima laukti, kad panašios provokacijos prieš gruzinų policiją ir kariuomenę gali prasidėti ir iš Pietų Osetijos, ir iš Adžarijos.

Viena iš priežasčių, dėl kurios Maskva spaudžia ir visokiais būdais šantažuoja Gruziją, yra ta, kad Gruzija turi bendrą sieną su Čečėnija. Rusijai tai pretekstas nuolat kaltinti Tbilisį, jog jis remia čečėnų "teristus". Kitas dalykas, Maskvai labai nepatinka, kad per Gruzijos teritoriją tiesiamas naftos vamzdynas iš Azerbaidžano Kaspijos jūros naftos telkinių į Turkijos Viduržemio jūros pakrantę, kurio Rusija negalės kontroliuoti. Šis naftotiekis turėtų pradėti veikti jau 2005 metų balandį.

Todėl neatsitiktinai naujasis Gruzijos prezidentas M.Saakašvilis kalbėdamas neseniai Šveicarijos kurorte Davose įvykusiame Pasaulio ekonomikos forume nedviprasmiškai paragino tarptautinę bendriją padėti Gruzijai ne tik investicijomis į jos ekonomiką, bet ir neleisti kilti Gruzijoje panašiam į Balkanų konfliktui. O tam prielaidų yra nemažai. Tuos konfliktus kursto Rusija pasinaudodama parsidavėliais ir Maskvos išlaikomais Abchazijos, Adžarijos ir Pietų Osetijos kolaborantais.

Jonas BALNIKAS

Užsiprenumeruokite "Tremtinį"

Prenumerata mėnesiui kainuoja 4,80 Lt, 3 mėn. - 14,40 Lt, 6 mėn. - 28,80 Lt, metams - 57,60 Lt. Vienas "Tremtinio" egzempliorius kainuoja 1,20 Lt. Indeksas - 0117.

"Tremtinį" siunčiame ir į užsienį. Prenumeratos kaina metams - 50 JAV Mūsų adresas: "Tremtinys", Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, Lietuva (Lithuania).

Nepamirškite užsiprenumeruoti savo laikraščio!

Pusės amžiaus tyla

Lietuvos miškai! Jie ne tik puošia mūsų kraštovaizdį, bet galėtų daug tiesos pasakyti, jeigu... Dar ir šiandien, po pusės šimto metų nuo anų Lietuvai lemtingų dienų, kai geriausi vyrai ėjo į miškus, randame jų glūdimose gilių įgriuvų, buvusių bunkerų vietų. Šis pasakojimas - apie bunkerį Šakių rajono Žalgirio miške ir prie jo įvykusią išdavystę, o kartu ir didelę tragediją.

Šakių r. 1952 m. vasarą partizanai broliai Jonas ir Antanas Aštrauskai (slap. Siaubas ir Viršila) pasitraukė atokiau nuo savo namų į bunkerį Žalgirio miške. Juos lankė pažįstami žmonės, atnešdavo maisto, šiltų drabužių, papasakodavo, kas vyksta kaimuose ir miesteliuose. Tik ne visų ta parama buvo nuoširdi. Kas jau kas, o moterys, atrodo, turėtų būti nuoširdesnės, atlaidesnės, de... Šioje istorijoje pirmu smuiku "groja" moteris.

Ne kartą prie bunkerio Žalgirio miške buvo atėjusios seserys Aldona ir Martina Aleksaitės. Jos su Aštrauskais buvo pažįstamos, tad partizanai patikėjo tariamų jų nuoširdumui - priėmė atneštą maistą, drabužius, bendravo. Bet tai buvo Judo pabučiavimas. Aldona šelpė partizanus, turėjo Našlėlės slapyvardį, o kita - Martina Aleksaitė-Žukaitienė (slapyvardis "Ramutė") Aštrauskus išdavė. Ji buvo LTSR valstybės saugumo ministerijos (MGB) agentė, glaudžiai bendradarbiavusi su Kauno srities Šakių r. skyriaus operatyviniu įgaliotiniu Vytautu Vasiliausku.

Tą 1953-ųjų sausio 2 dieną Žalgirio miško tylą sudrebino šūviai ir sprogimų popliūpos. Martina Žukaitienė žinodama, kur slepiasi partizanai Jonas ir Antanas Aštrauskai, nurodė tą vietą. Spec. pranešime (teismo byloje esančiame saugumiečių vadovybės patvirtintame ir paties V.Vasiliausko rusiškai surašytame bei lietuviškai pasirašytame rašte, kuris yra Lietuvos ypatingajame archyve) nurodyta, kad šioje operacijoje dalyvavo ir MGB leitenantas V.Vasiliauskas ir asmeniškai likvidavo vieną "banditą". Šioje operacijoje pasižymėjo ir MGB kapitonas Nikolaj Minakov (iš Lietuvos išvykęs), dirbęs kartu su agente "Ramute" - Martina Žukaitiene.

Po "sėkmingos operacijos" V.Vasiliauskui buvo pareikšta padėka, skirta 500 rub. premija, o M.Žukaitienei sumokėta iki dviejų tūkst. rub., ji buvo įdarbinta vyresn. buhalterė Šakių inkubacinėje paukščių stotyje.

Tada, 1953-iaisiais, nei

agentė "Ramutė", nei MGB leitenantas V.Vasiliauskas, nei kiti jų bendrai negalėjo net susapnuoti, kad Lietuva bus nepriklausoma valstybė, kad jiems teks už padarytas niekšybes stoti prieš teisumą. Viename Kauno apyg. teismo posėdyje, vykusiame 2003 m. vasario 20 d., teko dalyvauti stebėtojos teise ir man. Teisiamųjų suole sėdėjo du per 70-metį perkopę žmonės. Tai V.Vasiliauskas ir M.Žukaitienė. Moteris tik kartojo įsikaltus į galvą žodžius: "Nebuvau, nieko nežinau, nelydėjau saugumiečių ir bunkerio nenurodžiau", o V.Vasiliauskas buvo filosofiskai nusiteikęs. Jis pylė kaip iš rašto, jog "tai buvo sunki klaida ir nereikalingas kraujo praliejimas, tie vyrai galėjo pasinaudoti paskelbta amnestija ir pasiduoti". Jis net "tėvelį" A.Sniečukų pacitavo: "Už savo žvėriškus darbus visi partizanai bus griežtai nubausti". Teisėjas klausė V.Vasiliauską, kas jiems parodė bunkerį, kuriame slėpėsi Aštrauskai. "Nepažįstama kaimo moteris", - sakė jis. "Ar tai ne Martina Žukaitienė?" - patikslino klausimą teisėjas. "Ne, ne ji", - tvirtai atsakė V.Vasiliauskas. M.Žukaitienė neneigė pažinojusi Joną ir Antaną Aštrauskus ir kad prie bunkerio buvo ne kartą nuėjusi, tačiau 1953 m. sausio 2-ąją ne ji parodžiusi bunkerį. M.Aleksaitė-Žukaitienė MGB agente buvo iki 1956 m. Ji pati prisipažino, kad iš čekistų už išdavystę prieš operacijos pradžią paėmė 1000 ar 2000 rub., patvirtino, kad buvo miške per naikinamąją operaciją. Tas slapyvardis "Ramutė" yra ne viename raporte, susietame ne tik su Aštrauskų nužudymo operacija. Jis ir kituose jos agentūrinių darbų dokumentuose.

Objektyvaus sprendimo ir teisingumo dabar laukia Jono Aštrausko dukra Martina Bikuličienė ir jo žmona Marcelė Aštrauskienė. "Ne keršto vedama ieškau tiesos, - sako M.Bikuličienė, - o norėdama sužinoti tiesą. Viena jos sudegamųjų dalių - kur palaidoti mano tėvelio ir dėdės palikai." Šį klausimą M.Bikuličienė ne kartą uždavė V.Vasiliauskui. Šakių r. operatyvinis įgaliotinis tikrai žino, kur užkasti brolių Aštrauskų palikai. Tačiau atkakliai tyli. Jau daugiau kaip 50 metų tęsiasi ta spengianti tyla. Saugumo agento duota priesaika jam ir dabar labai svarbi, nepaisant to, jog Lietuva - nepriklausoma valstybė, o nuoširdus prisipažinimas ir atgaila prieš Aštrauskų gimines gal ir nušluostytų tas nuosėdas, kurias jis nešioja savo širdyje.

Aušra ŠUOPYTĖ

Sausio 17 d. LPKTS Panevėžio skyriaus choras "Likimai" šventė penkiolikos metų jubiliejų. Muzikiniame teatre ta proga surengtas nuostabus koncertas. Salė buvo pilna: žmonės, negavę vietos atsistėti, kantriai stovėjo, susikaupę klausėsi dainų apie tremtį. Švelnios ilgesingos melodijos ir gražūs prasmingi žodžiai graudino ir gaivino širdį - nors tose dainose daug skausmo ir ilgesio. Klausai ir prisimeni, kaip lietuviškoje mokykloje padėtą pieštuką Sibire pakeitęs kirvis ir pjūklas iki kraujo pritrindavo delnus, prisimeni taigoje, prie laužo, atšildytos duonos nuostabų skonį, kaip netikėtai Sibiro platybėse sutiktą visai nepažįstamą lietuvių laikei gimine ar beveik broliu...

Ačiū brangiems choristams už triušą, choro vadovams Giedrei ir Romualdui

Choras "Likimai" ir jo vadovai G. ir R. Baltuškos

Lietuvių kultūros židiny s Lydoje

2003 m. gruodžio mėn. suėjo 5 metai, kai Baltarusijoje įregistruota Lydos lietuvių bendruomenė, kuriai vadovauja pirmininkė Marina Stakutyte-Miciukevič. Jos ir buvau pakviestas kaip buvęs 1941-1944 m. Lydos lietuvių komiteto pirmininkas gruodžio 28 d. dalyvauti Lydoje

surengtoje lietuvių bendruomenės ir lietuvių mokyklos šventėje.

Pervaziavusį sieną mane pasitiko pirmininkė, paskui su ja apžiūrėjome Lydos pilį, kalėjimą, iš kurio 1943 m. nuo mirties buvo išgelbėtas lietuvių puoselėtojas Pelesos klebonas Jonas Vienažin-

Lydoje, sekmadieninėje lietuviškoje mokykloje, kalėdinės eglutės šventė 2001 m.

Mūsų dar daug

Baltuškos - už puikų chorių paruošimą gražiam jubiliejui. Ačiū pirmiesiems choro vadovams Margaritai ir Rimantui Vaičekoniams, LPKTS Panevėžio sk. choro įkūrėjams, ir tiems pirmiesiems dainorėliams, net jei kuris iš jų jau šiandien ir nebedainuoja.

Jubiliatai sulaukė ir svečių: LPKTS Vilniaus sk. choro "Mes dar nemirę", žmonių su regėjimo negalia ansamblio "Tonika" (vad. G. ir R. Baltuškos). Jubilatus pasveikino Panevėžio miesto savivaldybės kultūros skyriaus atstovė L.Krasauskienė mero vardu, LPKTS Panevėžio sk. atstovai Z.Svilienė ir R.Grebliūnas kiekvienam įteikė padėkos raštus, o tautiniais rūbais pasipuošusios mergaitės - gėles vadovams nuo LPKTS. Svei-

kino skautai (vad. M.Rimkevičaitė), choras iš Vilniaus, ansamblis "Tonika", choras "Goda", Šaulių choro vadovas J.Bagdonas ir kt.

Jubiliejiname choro koncerte dalyvavo dvasininkijos atstovai: vyskupas J.Kauneckas, generalvikaras R.Pukėnis, mons. J.Antanavičius, kanaun. B.Antanaitis. Choristai džiaugėsi gavę dovanų - po rožinį iš jo ekscelecijos vyskupo rankų.

Mieli likimo broliai ir sesės, būkime vieningi. Juk mūsų dar daug ir laisvė mums reikalinga - kaip oras, kaip duona ar vanduo. Branginkime ir saugokime ją, būkime verti tų, kurie krauju ją gynė.

LPKTS Panevėžio sk. tarybos narė
Birutė VAITKIENĖ
Antano Gylio nuotr.

dis, buvusius komiteto pastatus. Prisiminėme, kur buvo iškilmingai sutikti Naujieji - 1944 metai, pirmą kartą po Vilniaus atgavimo laikytos lietuviškos šv. Mišios.

Šiuo metu gyvenimas Baltarusijoje ir Lietuvoje labai skiriasi. Namai ten apgriuvę, gatvės šiukšlinos, žmonės apsirengę skurdžiai, trūksta prekių, tebestovi bolševikų vadų statulos bei Rusijos valstybės simboliai. Kalbinti žmonės skundėsi, kad daug bedarbių, atlyginimai maži (vidutinis mėnesio atlyginimas apie 40-60 JAV dolerių), todėl priversti spekuliuoti ar užsiimti kita nelegalia veikla. Laikraščiais, spauda nesidomi, tik rūpinasi, kaip išgyventi.

Po šv. Mišių Kultūros rūmų, kur įsikūrusi lietuvių mokykla ir Lydos lietuvių bendruomenė, salėje vyko minėjimas. Dalyvavo mokiniai, jų tėvai, visuomenės atstovai, žurnalistai.

(keliami į 7 psl.)

Lemtinga pasala

Šį mėnesį minime Tauro apyg. partizanų vado Zigmo DRUNGOS 100-ąsias gimimo metines

Lietuvos kariuomenės aviacijos majoras Z.Drunga gimė 1904 m. sausio 2 d. Užpalių k., Utenos aps. Vėliau su šeima persikėlė į Zarasus. 1928 09 09 baigė Karo mokyklą. Jam suteiktas pėstininkų leitenanto laipsnis, paskirtas į 4-ojo pėstininkų pulko 2-ąją kuopą jaunesniuju karininku. 1931 10 08 Z.Drungai suteiktas vyr. leitenanto laipsnis. 1931 m. jis buvo komandiruotas į Vytauto Didžiojo aukštųjų karininkų kursų aviacijos skyrių. 1932 05 14 baigusiam šiuos kursus Z.Drungai suteiktas karo lakūno vardas, jis perkeltas į karo aviaciją. Ten paskirtas lakūnu žvalgu. 1939 11 18 paskirtas Karo aviacijos štabo III (mobilizacijos) skyriaus viršininku.

1940 06 15 Sovietų sąjungai okupuojant Lietuvą Z.Drunga tarnavo karo lakūnu 2-ojoje eskadrilėje, kuri priklausė II žvalgybos grupei ir buvo dislokuota Kaune. Sovietams pradėjus Lietuvos kariuomenės likvidaciją 1940 07 06 Z.Drunga išleistas į atsargą.

Vokiečių okupacijos metais Z.Drunga gyveno Kaune ir dirbo Kauno priešgaisrinės apsaugos ugniagesių komandoje. Turėjo savo kabinetą, kuriame buvo įrengta nelegali spaustuė. Išleido keletą antinacinio laikraščio "Baltija" numerių.

1944 m. sovietams antrą kartą okupavus Lietuvą Z.Drunga pradėjo slaptystis. Keliaujantis į Suvalkiją Šilavoto strībų sulaukymas ir uždarymas į daboklę. Po kelių parų išlaužęs langelio grotas pabėgo ir pasitraukė pas partizanus.

Z.Drunga įsitraukė į atsargos jaun. ltn. Juozo Stravinsko vadovaujamą Geležinio Vilko partizanų rinktinę ir pasirinko Šerno slapyvardį. 1945 m. vasarą jis aktyviai

dalyvavo kuriant Tauro partizanų apygardą. 1945 10 05 kaip Tauro apyg. štabo karininkas dalyvavo antisovietinio pagrindinio Lietuvos išlaisvinimo komiteto posėdyje Skardupių klebonijoje. 1945 10 22 NKVD suėmus pirmąjį partizanų Tauro apyg. vadą aviacijos kpt. Leoną Taunį-Kovą bei kitus vadovybės narius, Z.Drunga perėmė vadovavimą apygardai ir pasirinko naują slapyvardį Mykolas Jonas.

Iš prigimties būdamas religingas ir labai pareigingas, su jam būdinga energija ėmėsi atkurti dėl suėmimų prarastus ryšius, organizuoti štabo darbą, vietoj suimtųjų rinkdamas naujus darbuotojus. Z.Drunga ieškojo būdų susijungti su kitomis apygardomis, siekė sudaryti vieningą, autoritetinę partizaninio karo Lietuvoje vadovybę. 1946 04 09 tuo tikslu Lazdijų apskrityje Samuniškių miške, dalyvaudamas kitiems partizanų vadams, Z.Drunga susitiko su A apygardos vadu plk. ltn. Juozu Vitkumi-Kazimieraičiu. Z.Drungai pasiūlius buvo nutarta A ir Tauro apygardas sujungti į vieną ir pavadinti Pietų Lietuvos partizanais. Šio junginio vadu tapo J.Vitkus, o Z.Drunga buvo paskirtas jo pavaduotoju ir štabo viršininku, kartu paliktas ir Tauro apyg. vadu. Buvo suformuotas Pietų Lietuvos partizanų štabas, susitarta dėl teritorinių klausimų, centralizacijos. Nuspręsta, kad šiuo klausimu J.Vitkus vyks į Vilniaus kraštą, o Z.Drunga – į Žemaitiją.

1946 05 28 Z.Drunga susitiko su tariamu Aukštaitijos partizanų štabo įgaliotiniu, NKVD agentu provokatoriumi Juozu Markuliu-Ereliu, kuris dalyvaudamas šiame pasitarime su Z.Drunga bei

Tauro apyg. vadas av.mjr. Zigmantas Drunga

kitais partizanų vadais sužinojo pastarųjų tolesnius planus. Taip NKVD sužinojo ir apie būsimą Z.Drungos kelionę į Žemaitiją.

1946 06 03 Marijampolės aps. Skaisčiūnų kaime buvo sušauktas Tauro apygardos rinktinių vadų suvažiavimas, kuriame Z.Drunga supažindino vadus su numatoma savo kelione į Žemaitiją, kur turėjo susitikti su tenykste partizanų vadovybe ir aptarti susijungimo ir bendros kovos su sovietų okupantais klausimus.

1946 06 12 miške prie Agurkiškės k. (Lukšių valsč., Šakių aps.) Z.Drunga su 11 partizanų palyda pateko į NKVD pasalą. Kautynėse jis buvo sužeistas. Nenorėdamas patekti į enkavėdistų rankas gyvas nepasidavė. Taip baigėsi šio Lietuvos patrioto neilgas, bet garbingas gyvenimo kelias.

1928 m. Z.Drunga apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliu, 1938 m. – DLK Gedimino 4-ojo laipsnio ordinu, 1950 m. – I laipsnio Partizanų laisvės kovos kryžiumi (po mirties), 1988 05 19 suteiktas pulkininko laipsnis (po mirties).

Buvo vedęs Bronislavą Motiekaitę. 1937 m. gimė sūnus Saulius, o 1939 m. – duktė Danguolė.

Algimantas LELEŠIUS

LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistento vardui gauti sąrašą

Tęsinys

Pranciškus (Pranas) Galvydis (po mirties), partizanas, Anykščių aps. ir valsč. 1944-1949 m.

Antanas Galvonas (po mirties), sukilimo dalyvis, Zarasų aps. Antazavės valsč. 1941 06 22-28

Jonas Galvonas (po mirties), sukilimo dalyvis, Zarasų aps. Antazavės valsč. 1941 06 22-28

Ignas Gansiniauskas (Genys), karys, Ukmergės Vietinė rinktinė 1944 02 16 – 1944 05 15

Petras Garunkštis (po mirties), rėmėjas, Utenos aps. Užpalių valsč. 1944-1945 m. **Regina Garnienė-Šilanskaitė**, ryšininkė, Kaišiadorių aps. Rumšiškių valsč. 1944-1949 m.

Antanas Gasperavičius, pogr. spaudos platintojas, Pakruojis 1977-1979 m.

Juozas (Juozapas) Gegužis (po mirties), sukilimo dalyvis, Lazdijų aps. Leipalingio valsč. 1941 06 22-28

Zigmantas Girdvainis (po mirties), ryšininkas, Mažeikių aps. Židikų valsč. 1945-1946 m.

Jonas Girskis (po mirties), pogr. organ. narys, Tauragės aps. ir valsč. LLA narys 1943-1944 m.

Jonas Gulbinas (po mirties), partizanas, Šiaulių aps. Pakruojos valsč. Gaščiūno būrys 1944-1946 m.

Tadas Ilekis (po mirties), ryšininkas, Panevėžio aps. Raguvo valsč. Vienuolio, Šermukšnio, Blėkos būriai 1945-1951 m.

Petras Ivanauskas (po mirties), partizanas, Tauragės aps. Skaudvilės valsč. Kęstučio apyg. Aido būrys 1946-1951 m.

Vladislovas (Vladas) Jakubauskas (po mirties), rėmėjas, Šiaulių aps. Šiaulėnų valsč. 1944 07 – 1944 08

Stanislovas (Stasys) Jalaveckas (po mirties), partizanas, Marijampolės aps. Veiverių valsč. Tauro apyg. Birutės rinkt. 1945-1949 m.

Liudvikas Janulaitis (po mirties), karys, Marijampolė, Vietinė rinkt. 321 batalionas 1944 02 16 – 1944 05 15

Marijona Jarusevičienė-Bieleckaitė, rėmėja, Alytaus aps. Alovės valsč. 1944-1949 m.

Benediktas (Benys) Jasiulis (po mirties), ryšininkas, Šiaulių aps. Užvenčio valsč. 1948-1950 m.

Kazimieras Vytautas Jokubka, rėmėjas, Kupiškio aps. ir valsč. 1946-1948 m.

Janina Judikevičiūtė, pogr. spaudos platintoja, Rokiškio aps. Kamajų valsč. 1957-1972 m.

Mykolas Jutkelis (po mirties), ryšininkas, Lazdijų aps. Rudaminos valsč. 1944-1947 m.

Julija Kaladinskienė-Stomaitė, ryšininkė, Zarasų aps. Salako valsč. 1944-1947 m.

Juozas Kalanta (po mirties), ryšininkas, Lazdijų aps. Leipalingio valsč. 1944-1946 m.

Petras Kalanta, ryšininkas, Alytaus aps. Merkinės valsč. 1945-1947 m.

Alma Kameklienė-Tarvydavičiūtė, ryšininkė, Rokiškio aps. Jūžitų valsč. 1945-1952 m.

Pranciškus (Pranas) Kaminskis (po mirties), ryšininkas, Panevėžio aps. Troškūnų valsč. Kęstučio būrys 1944-1947 m.

Julė Kandrotienė-Kalantaitė, rėmėja, Lazdijų aps. Leipalingio valsč. 1944-1946 m.

Mikalojus Karpavičius (po mirties), sukilimo dalyvis, Panevėžio aps. Pušaloto valsč. 1941 06 22-28

Janina Kašalynienė-Saldūnaitė, rėmėja, Šakių aps. Barzdų valsč. 1946-1948 m.

Povilas Kazėnas (po mirties), pogr. organ. narys, Biržų aps. Pasvalio valsč. LLA narys 1944-1945 m.

Valerija Kemeklienė-Umaraitė, ryšininkė, Utenos aps. Užpalių valsč. 1947-1952 m.

Martynas Kemtys (po mirties), karys, Mažeikių aps. Sedos valsč. Vietinė rinktinė 1944 02 16 – 1944 05 15

Adelė Klimienė-Čeplikaitė, ryšininkė, Alytaus aps. ir valsč. Dainavos apyg. Genio būrys 1944-1951 m.

Anelė Krūminienė-Seiliūtė, ryšininkė, Alytaus aps. Daugų valsč. Dainavos apyg. Vanago būrys 1950-1955 m.

Antanas Laibinis (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Seirijų valsč. 1944 08 – 1944 12

Petras Lapinskas (po mirties), partizanas, Šiaulių aps. Meškuičių valsč. Audros būrys 1948-1953 m.

Marija Lapšaitienė-Budrienė-Gilaitytė (po mirties), ryšininkė, Raseinių aps. Šimkaičių valsč. 1944-1946 m.

(B.d.)

Atsiliepimus apie šiuos kandidatus siųskite adresu: LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. (8-5) 2314157.

Ruošiamas albumas

Šiuo metu yra ruošiamas išleisti ir jau įpusėtas albumas apie mūsų tautiečius – buvusius politinius kalinius ir tremtinius, kentėjusius Kazachstane. **Kviečiame atsiliepti tuos, kurie kalėjo ar buvo ištremiti į tą kraštą. Siųskite savo ir bendražygių nuotrauką bei tikslų aprašymą, kurio apimtis – vienas lapas, pagal šiuos klausimus:**

1. **Vardas, pavardė, gimimo metai, gimimo vieta: kaimas, valsčius, apskaitis.**

2. **Kuriems metais areštuotas ir pagal ką? Straipsnį nubaustas (tribunolo ar QSO)? Kiek metų lagerio ir be teisių?**

3. **Keltuose Kazachstano lageriuose ie-**

ko kalėti? Jų pavadinimai, adresai.

4. **Kiek metų kalėjate, buvote tremtyje? Kurioje vietoje?**

5. **Kuriems metais sugrįžote į Lietuvą? Medžiagą siųsti: Anei Kupstienei, V.Krėvės pr. 18-72, Kaunas.**

Arba: LPKS Kauno skyriui, Laisvės al. 39, Kaunas LT-3000. Galima skambinti tel. (8-37) 209335 (antradienį ir ketvirtadienį).

Arba: Antanui Ruškiui, Sodų 6a, Raudondvaris, Kauno r. 54136.

Taip pat laukiame atsiliepiant artimųjų tų, kurie pamėnėti A.Ruškio knygoje "Endriejavo žemė. Kančių ir vilties istorija".

Lietuvių kultūros židinyje Lydoje

(atkelta iš 5 psl.)

Pirmininkė M. Miciukevič pasakė įžanginę kalbą: apibūdino lietuvių ir baltarusių valstybinę politiką kultūros baruose, kalbėjo apie lietuvių mokyklos vargus ir uždavinius, ryšius su Vilniumi. Po to buvau pakviestas tarti žodį kaip laisvos Lietuvos atstovas. Palinkėjau nelikti izoliuotiems nuo pasaulio, savo jėgomis sukurti demokratijos pagrindus ir patekti į Europos valstybių šeimą.

Žinomas žurnalistas, buvęs Lydos laikraščio "Vperiod" ("Pirmyn") redaktorius Aleksandras Žalkauskis kvietė savo tautiečius organizuotai veikti atkuriant demokratiją. Kalbėjo ir mokiųjų tėvai, mokytojai, suaugusieji mokyklos lankytojai, bendruomenės atstovai. Visi jie norėjo palaikyti ryšius su lietuviais. Tik vienas vyresniosios kartos mokytojas išreiškė prieštarinę nuomonę.

Koncerto metu skambėjo lietuviškos dainos, eilėraščiai, mįslės. Dabar lietuvišką mokyklą lanko jau 30 mokleivių. Nepaisydami sunkumų, mokytojai pasiryžę išlaikyti ir gaivinti gimtąją lietuvių kalbą, padėti pažinti tautos ištakas, Lietuvos istoriją.

Lietuvių bendruomenė, vadovaujama energingos pirmininkės Marinos Miciukevič, kuri studijuoja Vilniaus

pedagoginiame universitete ir dirba mokytoja, gerai atstovauja mūsų tautos interesams Baltarusijoje ir formuoja Lietuvos įvaizdį. Dėkoju jai, kad pakvietė dalyvauti. Džiaugiuosi, jog okupacijos metais

pradėta Lydos lietuvių krašto veikla atnaujinta. Mano perduota estafetė nešama sėkmingai. Linkiu sėkmės ir laikiu puikių rezultatų.

Viktoras VILČINSKAS,
karys savanoris

V. Vilčinskas prie Gervėčių bažnyčios 1998 m.

Atsiliepkite!

Genutė - juoda suknele

Norėčiau, kad atsiliptų **Genutė STATULEVIČIŪTĖ**, Antano. Tremtyje gyveno Krasnojarsko kr., Jeniseisko r., Karginoje. Dirbo gamykloje brokuotoja. Gal kas žino jos dabartinį adresą ir pavardę.

Rašyti: **Kosteį Lapinskaitę-Krunglevičiūtei, Prienų r., Skriaudžių pšt., Kuprių k.**

Skelbimai

Kauno miesto sąjūdininkams

Sausio 31 d. 12 val. Kauno mst. savivaldybės didžiojoje salėje įvyks Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus ataskaitinė-rinkiminė konferencija. Visus sąjūdininkus kviečiame dalyvauti.
LS Kauno sk. taryba

Vasario 8 d. kviečiame visus buvusius politinius kalinius, tremtinius, Laisvės kovų dalyvius ir jų šeimų narius į LPKTS Tauragės skyriaus 15 metų sukakties šventinį minėjimą, kuris įvyks Tauragės kultūros namuose (Dariaus ir Girėno g. 2). 10 val. šv. Mišios Tauragės bažnyčioje (katalikų). 11-12 val. Kultūros namuose dalyvių registracija. Turėti nario pažymėjimą. Galėsite sumokėti nario mokesį. 12 val. minėjimo pradžia. Po minėjimo ir šventinio koncerto pasivaisinsime prie bendro stalo atsineštomis vaišėmis.

Kviečiame visus dalyvauti.

LPKTS Tauragės sk. taryba

Atsiliepkite!

Norėčiau, kad atsiliptų **Bronius SABALIAUSKAS** iš Liškiavos mstl., su kuriuo 1944 m. kartu mokėmės Merkinės gimnazijoje. Vėliau jis tapo partizanų. 1945 02 05 Macevičių k., Lazdijų r., partizanai buvo apsupti sovietų armijos. Jis taip pat dalyvavo tame mūšyje ir yra rašęs apie žuvusius partizanų minėdamas ir mano brolio Petro Subačiaus pavardę.

Rašyti: **Onai Subačiūtei-Valevičiūtei, R. Kalantos g. 133-39, Kaunas (tel. (8-37) 458686), ir Antaninai Lukšytei-Baublytei-Garšviūtei, Sukilėlių pr. 112-44, Kaunas (tel. (8-37) 723913).**

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Marytė Jasinevičiūtė-Kvedarienė 1925-2004

Gimė Kėdainių r., Surviliškio apyl., ūkininkų šeimoje. Mokėsi Kėdainių gimnazijoje, baigė Vilniaus mokytojų seminariją. Dirbo mokytoja Jokubaičiuose, Gudžiūnų aps. Buvo partizanų ryšininkė. 1941 m. suimta, o visa šeima ištremta. Brolis Juozas, partizanas, sušaudytas Gorkio kalėjime. Kitas brolis ir vyras žuvo lageryje. Marytė 10 m. kalėjo Mordovijos lageriuose, po to - prie Laptevų jūros. Grįžo į Lietuvą 1954 m. Gyveno ir dirbo Kaune.

Ona Aldona Petravičiūtė-Anulevičienė 1945-2004

Gimė Šilalės r., Gedeliškių k. Kartu su tėvais ištremta 1950 m. į Chabarovską. 1953 m. reabilituoti, grįžo į Lietuvą. Dirbo kombinatė siuvėja. Nuo 1994 m. - LPKTS Kauno skyriaus aktyvi narė.

Palaidota Karmėlavos kapinėse. Nuoširdi užuojauta dukters šeimai ir artimiesiems.

LPKTS Kauno skyrius

Marija Audzevičiūtė-Jančiauskienė 1919-2003

Gimė Brazavo k., Kalvarijos valsč., Marijampolės aps., ūkininko šeimoje. 1944 m. išteko, gyveno S. Radiškės k., Punsko valsč., Seinų aps. Susilaukusi dviejų vaikų 1949 m. ištremta su visa šeima į Krasnojarsko kr., Užursko r. Dirbo avių fermoje. Į Lietuvą su vyru ir trimis vaikais grįžo 1957 m., apsigyveno Kalvarijoje, Marijampolės r. Palaidota Kalvarijos naujosiose kapinėse.

Vanda Savičiūtė-Sinkevičienė 1937-2003

Gimė Pašakių k., Radviliškio r., ūkininkų šeimoje.

1948 m. su tėvais, seserimi ir broliu ištremta į Krasnojarsko kr., Partizanskor., Kojos gyv. Ten mokėsi ir dirbo miško pramonės ūkyje. Vėliau baigė prekybos mokyklą ir dirbo prekyboje. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Nuo 1961 m. gyveno ir dirbo Joniškėje.

Palaidota Joniškio kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Joniškio skyrius

Agota Kapočiūtė-Miliūnienė 1928-2003

Gimė Prienų r., Pakuonio valsč., Dvylikinų k., ūkininkų šeimoje. Su šeima 1948 m. ištremta į Irkutsko sr., Usoljė Sibirkajos gyv. Susituokė tremtyje. Į Lietuvą grįžo 1958 m., apsigyveno Kauno r., Garliavoje. Buvo aktyvi LPKTS Garliavos sk. narė.

Užjaučiame artimuosius.

LPKTS Garliavos skyrius

Atsiliepkite!

Gal dar gyvos kartu su manimi lageryje kalėjusios draugės - **Janina BACEVIČIŪTĖ** iš Ažuolų Būdos ir **Emilė SIRBIKAITĖ** iš Panevėžio apskrities. Buvome nublokštos į Vorkutą, vėliau - į Tiumenę. Tai buvo 1948-1951 metai.

Mano adresas: **Elena Zuzevičiūtė-Malinauskienė, Kaišadorių r., Kalvių pšt., Kazokų k.**